

ZNALOST LENINOVÝCH SPISŮ - MOCNÁ ZBRAŇ VELITELŮ

Plk. pěch. Josef Škop

Každý překlad z děl klasiků marxismu-leninismu je velkým přínosem, je světlem, jak řekl soudruh Václav Kopecký na IX. sjezdu KSČ, „které rozežene všechny temnoty, vnikne do všech držav zpátečnictví, lži a klamů, ovládne všechny oblasti duševní činnosti, osvíti všechny zdravě myslící hlavy a zazáří tak mocně nad touto zemí, aby dále triumfálně vítězila naše pravda socialismu, pravda komunismu“.

To platí také o vydání Leninových spisů. Leninský materiál zařazený do IV. vydání Leninových spisů podle usnesení ÚV VKS(b), je velkým přínosem do velké ideové pokladnice marxismu-leninismu.

Vydáním Leninových spisů dostává se čtenářům, politickým pracovníkům, vedoucím kroužků a velitelům materiálu a dokumentů, které charakterisují činnost V. I. Lenina při budování bolševické strany, při organisování Velké říjnové revoluce, v budování sovětského státu, prvního socialistického státu na světě. Dostáváme do rukou materiál, který nám ukazuje, jak V. I. Lenin organisoval, řídil revoluční proletářské hnutí. Na podkladě Leninových ideí pomocí jeho spisů byly vychovány miliony bojovníků za komunismus.

My, příslušníci lidové demokratické armády, která je budována podle vzoru slavné Sovětské armády, jsme přivítali zvláště vděčně vydání Leninových spisů, protože jejich studium nám objasní naše úkoly a umožní nám snadněji plnit naše obtížné úkoly.

Z Lenina se učíme vychovávat, protože on je pro nás největším revolucionářem a geniálním strategem proletářského revolučního hnutí. V nadšení boji za mír, za demokracii a socialismus proti imperialistickým podněcovatelům války jsou pro nás Leninovy spisy velkým zdrojem poučení, tak jako Lenin sám je pro nás vzorem bojovníka, který v sobě zosobňuje rysy nebojácného ducha, železnou vůli, smrtelnou nenávist k utlačovatelům pracujících, revoluční vášně v boji, vřelou lásku k vlasti a nesmířitelnost k jejím nepřítelům. Při studiu Leninových spisů si neustále uvědomujeme, že V. I. Lenin spojuje v sobě mohutnou energii praktika s genialitou theoretika. Zamyslíme-li se nad stránkami Leninových spisů, uvědomujeme si, že Lenin nepřichází k vývodům a závěrům na základě hádání nebo abstraktních představ, nýbrž na základě pečlivého studia průběhu dějinných procesů a studia společenských tříd. V Leninových spisech nenajdeme prázdných, nic neříkajících frází. Žádná stať, článek, pojednání nepůsobí na nás dojmem improvizace, nýbrž vždy dojmem pečlivého rozboru a dalekosáhlých vývodů.

V Leninových spisech jsou vyjádřeny životní zájmy dělnické třídy a všeho pracujícího lidu na celém světě. Jeho učení nás vyzbrojuje znalostmi zákonů vývoje společnosti, rozvoje proletářské revoluce, výstavby socialistické společnosti a vítězství komunismu. Leninovy spisy a jejich studium nám umožní správnou orientaci v každé situaci, chápání vnitřní naplně a souvislosti mezi jevy společenského života, předvídání postupů a výsledků událostí. Ze stránek Leninových spisů září pracujícím celého světa naděje, že bude konec kapitalistického útisku a vykořisťování a jasná perspektiva sociálního i národního osvobození.

S Leninovými spisy jsou spjaty největší boje dělnické třídy o osvobození z kapitalistického otroctví a také její první vítězství. Nejvýznamnějším z nich je vítězství Velké říjnové revoluce dělnické třídy Ruska, která určuje cesty boje proletariátu všech zemí a národů a hlásá počátek nové éry ve světových dějinách. Světová historie se vyvíjela a vyvíjí takovými cestami, které předvídal, určil a ve svých pracích načrtl veliký theoretik a praktik — Vladimír Iljič Lenin. Jeho věrný spolubojovník a veliký pokračovatel J. V. Stalin

rozvíjí Leninovo učení a vede směle bolševickou stranu leninskou cestou. Sovětský svaz pod vedením Stalinovým je dnes na cestě ke komunismu po vítězství socialismu, který je v Sovětském svazu dobudován a je potvrzením správnosti Leninových myšlenek a zhmotněním myšlenek leninismu.

Leninovo učení, s kterým se seznamujeme na stránkách jeho spisů, je prakticky vyjádřeno neustálým vzestupem hospodářské, politické, kulturní i vojenské mohutnosti Sovětského svazu, morálně politickou jednotou sovětské společnosti, přátelstvím národů Sovětského svazu, nadšeným sovětským vlastenectvím, rozmachem tvůrčí iniciativy mas a hrdinskou prací všeho sovětského lidu.

Vítězství socialismu v Sovětském svazu, budování komunismu, rozmach hospodářství a kultury dokazuje správnost učení Lenina, který řekl, že „socialismus v sobě tají obrovské síly a že lidstvo přešlo nyní k novému stadiu vývoje, které mu přináší neobyčejně skvělé možnosti“.

Sovětský svaz a státy lidových demokracií dnes demonstrují před celým světem, že v dnešní době může lidstvo postupovat vpřed jen na základě socialismu, že jenom na tomto základě může rozvíjet své výrobní síly, zmocňovat se přírodních bohatství, pokračovat ve vědě, v technice a kultuře k čím dál tím vyšším metám.

Správnost Leninových myšlenek o tom, že kapitalismus je dějinami odsouzen k nevyhnutelnému zániku a že dějinami je předem určeno nutné vítězství socialismu na celém světě, bylo potvrzeno vítězstvím Velké říjnové revoluce, vítězstvím socialismu v Sovětském svazu, vítězstvím ve Velké vlastenecké válce a vznikem celé řady lidově demokratických států. Leninovy myšlenky jsou potvrzovány rok od roku ostrými společenskými rozpory v kapitalistických státech, které jsou čím dál tím hlouběji sžírány a podkopávány anarchií ve výrobě, krisemi a nezaměstnaností, bídou a hladem pracujících mas, třídním bojem, konflikty a válkami.

Leninovo učení o imperialismu jako o posledním stadiu kapitalismu bylo potvrzeno skutečnostmi a stále je potvrzováno jako učení pravdivé. Imperialismus uvrhl národy do četných válek, které vyhladily a vyhlazují miliony lidí a způsobují lidstvu nesmírné hoře, útrapy a strádání. Je potvrzeno Leninovo učení, že se imperialismus stal brzdou pokroku lidstva, překážkou na cestě vývoje výrobních sil, vědy, techniky a kultury. Denně se přesvědčujeme, že imperialismus dovede brutálně ničit hmotné i kulturní statky, které si lid vytvořil po celá staletí. Dnes vidíme, že anglo-americký imperialismus je nositelem nejčernější reakce, potlačovatelem svobody a demokracie, nejhorším nepřítelem míru a bezpečí národů. Válka v Koreji je názorným poučením o charakteru imperialismu, který připravuje lidstvu jen útrapy krise a války.

Avšak Leninovo učení nám dává jasné perspektivy o cestách vývoje mezinárodního revolučního hnutí. Leninovy myšlenky se staly majetkem obrovských mas lidstva. V Sovětském svazu hrdinný sovětský lid uskutečňuje Leninovy myšlenky a stamiliony lidí, kde zvítězila po druhé světové válce lidová demokracie, úspěšně rozvíjejí vystavbu socialismu na základě myšlenek, s kterými se seznamujeme na stránkách sebraných spisů Vladimíra Iljiče Lenina. Lidově demokratické státy, které jsou jednou z forem diktatury proletariátu, dosáhly již velmi významných hospodářských, politických a kulturních úspěchů a jsou dokladem jeho učení, vyjádřeného v jeho práci „Stát a revoluce“.

Čína a Korea jsou dokladem naplnění veliké Leninovy prognosy, že Východ musí sehrát velmi význačnou úlohu v osvobozenéckém boji lidstva proti imperialismu.

Utvoření Německé demokratické republiky je velmi podstatným úspěchem tábora míru a demokracie. Tím byl velmi citelně postižen anglo-americký imperialismus, který počítal s tím, že si z Německa udělá základnu a zbrojní arsenál pro příští válku.

V kapitalistických zemích vidíme obrovský rozmach dělnického hnutí a demokratického hnutí na obranu míru, v jehož čele jsou komunistické strany. Rozmach hnutí obránců míru spojuje stamiliony lidí vedených Sovětským svazem, obráncem míru na celém světě. Vzrůst a síla tábora míru, demokracie a socialismu, je potvrzením správnosti myšlenek V. I. Lenina. Tento tábor je den ode dne mohutnější a silnější a tábor imperialismu

ztrácí den co den jednu posici za druhou. Leninovo učení se stává majetkem všeho pokrokového lidstva, které s nadějí hledí na Sovětský svaz, jenž pod vedením J. V. Stalina kráčí cestou obrovského pokroku k šťastné komunistické budoucnosti.

Za všechny úspěchy vděčí sovětský lid své velké komunistické straně, která se stala vedoucí a řídicí silou sovětské společnosti. Je to strana, jejíž základ položil Vladimír Iljič Lenin. V Leninových spisech se přesvědčujeme, že by nebylo vítězství proletářské revoluce bez revoluční strany nového typu — strany boje za diktaturu proletariátu, za vítězství komunismu, stranu nesmiřitelnou, pokud jde o reformismus a oportunistus všech rážení. V Leninových spisech se seznámíme s pracemi, které měly rozhodující úlohu ve vytvoření bolševické strany, strany nového typu.

Právě v prvním svazku se seznamujeme s pracemi, které nám osvětlují boj s narodniky. V dalších dílech se seznámíme s organizační, politickou a theoretickou přípravou strany. Dozvíme se, jak V. I. Lenin přikazoval opatrovat tvrdost, důslednost, čistotu strany. Požadavek střízlivě hodnotit situaci, nezpychnout po dosažených vítězstvích, nepropadat panice při neúspěších, překonávat překážky na cestě k cíli, to jsou ponaučení. Se jménem Leninovým je spjata epocha, kdy vznikl nový stát, stát dělníků a rolníků, a kdy Lenin zdůrazňuje, že toto vítězství není možno uhájít bez revolučních ozbrojených sil. Již roku 1905 vypracoval Lenin do všech podrobností strategii a taktiku ozbrojeného povstání a po vítězství ve Velké říjnové revoluci organizuje štáb, soustřeďuje materiální prostředky nutné k vybudování vlastní pravidelné armády. Lenin ani na okamžik nezapochoyboval, že tento úkol bude zvládnut, protože v samých základech sovětského státu jsou předpoklady k vybudování mohutných vojenských sil. Lenin nás učí, že čím pokrokovější je vnitřní politika státu, jeho společenské uspořádání, tím většími silami disponuje stát ve válce, tím pevnější je ke všem zkouškám války a tím pravděpodobnější je jeho vítězství. Lenin vysvětluje, proč je sovětská vláda tak pevná i v období těžkých zkoušek hladu a všelijakých potíží způsobených válkou a rozvratem. Příčina je v tom, že je vládou pracujících, vládou milionů dělníků a rolníků. Zde byl zdroj tvrdosti, síly a neporazitelnosti sovětské vlády. Lenin zdůrazňoval, že stát je silným uvědomělostí mas. Ve válce konečné rozhodnutí mají masy pracujícího lidu, které vědí, zač bojují, a ztotožňují se s politikou vlastního státu. Mohutný zdroj síly viděl Lenin v nerozlučném spojení dělníků a rolníků. Nejednou ukazoval na to, že toto spojení je jedním z nejvyšších principů sovětského státu. Zárukou úspěšného řešení vojenských úkolů postavených před sovětskou republikou viděl Lenin ve straně bolševiků, ve straně nového typu vyzbrojené nejpokrokovější ideologií a ovládající ohromné zkušenosti v organizování mas. Úlohu strany v období kontrarevoluce a intervence ocenil Lenin, když řekl, že vítězství bylo dosaženo jenom proto, že strana byla na stráži, že byla přísně ukázněna, že autorita strany zabezpečovala sjednocení úsilí. Jen proto šly za stranou masy pracujících, jen proto byly přineseny neslýchané oběti a jenom tak bylo dosaženo vítězství.

Lenin se ozval proti těm, kteří se domnívali, že není třeba pravidelné armády, že by bylo lépe organizovat lidovou milici nebo rozšířit Rudé gardy. Lenin zdůrazňoval, že je pro obranu vlasti třeba tvrdé a pevné armády a pevného týlu. Lenin poukázal, že bez pravidelné armády by nebylo možno ubránit svobodu sovětské republiky.

Vážným problémem byla otázka velitelských kádrů. Z Leninovy iniciativy byla usku-
tečněna příprava vlastních velitelských kádrů. V procesu budování armády zdůraznil Lenin i Stalin důležitost kázně. Lenin vyžadoval, aby s každým, nejenom se zbabělci a zrádci, ale i s neukázněnými, bylo naloženo s největší přísností.

Není otázek při budování armády, kde bychom se nemohli obrátit na Lenina a ovšem i na Stalina. Lenin viděl nejzákladnější podmínku bojeschopnosti armády v co nejpřísnější vojenské disciplíně. V armádě sovětského státu má disciplína všechny podmínky, aby byla silnější než v kterékoliv armádě kteréhokoli státu. Lenin tam, kde charakterizuje Sovětskou armádu po prvních bojích, píše: „Rudá armáda je beze sporu skvělým bojovým materiálem, je však materiálem syrovým, nezpracovaným. Abychom z ní neudělali kanonenfutr pro německá děla, je třeba ji učit a disciplinovat.“ Totéž stanovisko vyplývá i ze slov

Stalinových tam, kde na VIII. sjezdu VKS(b) řekl: „Buď vybudujeme opravdu dělnicko-rolnickou přísně disciplinovanou armádu a ubráníme republiku, nebo zahyneme.“

V procesu budování armády nejenom zdůrazňoval jak Lenin, tak Stalin důležitost kázně jako podmínky vítězství, ale velké požadavky kladl Lenin též na velitelský sbor armády. Podle Leninových slov musí být příkladem v disciplinovanosti. Řekl: „Je třeba železnou rukou přivést vyšší i nižší velitelský sbor k tomu, aby plnil bojové rozkazy stůj co stůj. Není možno zastavovat se před jakýmkoliv obětmi při plnění těchto velkých úkolů, které jsou uloženy Rudé armádě.“ Přitom Lenin vyžadoval, aby s každým, nejenom se zbabělci a zrádci, ale i s těmi, kteří trpí nedisciplinovaností, bylo naloženo s největší přísností. „Ani jeden přestupek proti disciplíně a revolučnímu vojenskému duchu nesmí zůstat nepotrestán.“

S. Lenin dává při budování průmyslu řídicím této výstavby za vzor armádu, podle které by se měly řídit organizace civilní, když říká:

„Podívejme se na soudobou armádu. Je to jeden z dobrých příkladů organizace a dobrá je tato organizace jediné proto, poněvadž je pružná a umí předávat miliony lidí jedinou vůli. Nazývá se proto organizace, protože ve jménu jediného cíle miliony lidí proniknuté jedinou vůlí mění formu svého společenského života i svého jednání, mění místo a způsob činnosti, mění nástroje a zbraně podle změněných okolností a požadavků zápasů.“ Tento výrok geniálního Lenina o armádě je skutečně klasický, ukazuje, na čem se drží kázeň a proč se podřizují miliony jednotné vůli, proč na rozkaz se musí měnit místo pobytu, proč se mění činnost nástroje a zbraní, prostě proto, aby byl rozkaz splněn a tím byl zajištěn úspěch úkolů.

Bolševická strana vždy přikládala a přikládá velký význam upevnění kázně v řadách armády, výchově vojáků v hlubokém chápání jejich úkolů a plnění vojenských povinností. V dopisech dělníkům a rolníkům když bylo dosaženo vítězství nad Kolčakem, Lenin napsal:

„Kdo nepomáhá úplně a oddaně Rudé armádě, kdo ze všech sil neudrzuje pořádek a kázeň, je zrádce.“

Když Lenin zkoumal příčiny vítězství proti interventům a kontrarevolucionářům, řekl:

„Uvažujeme-li o tom, co bylo nejhlubší příčinou toho, že se stal takový zázrak, že zaostalá země zvítězila nad nejmocnějšími zeměmi světa, vidíme, že to byla centralisace, kázeň a nevídané sebeobětování.“

Lenin kladl veliký důraz na práci politického aparátu v armádě a na práci stranických organizací v armádě. Tyto organizace byly Leninem kladeny na první místo, pokud šlo o plnění denních stranických i odborných úkolů. Tyto složky měly velký význam v budování Rudé armády, při upevňování disciplíny v armádě, disciplíny obdobné stranické disciplíně, založené na uvědomělosti a politickém vzdělání všech příslušníků armády. Ale Lenin věnoval pozornost vedle otázek politicko-výchovných též velkou péči materiálnímu zabezpečení jednotlivců a materiálnímu zabezpečení jejich rodin.

Lenin a Stalin úspěšně řešili úkoly vojenské strategie a taktiky. Staří vojenští specialisté, i když se mnozí z nich ukázali loyálními k Sovětské armádě, nemohli tyto úkoly řešit proto, že nemohli pochopit charakter občanské války a jejich zákonitostí. Nemohli využít těch sil, které byly představovány revolučním elánem a uvědomělostí osvobozených mas pracujícího lidu. Drželi se šablonovitě forem vedení boje, které si osvojili v průběhu imperialistické války. Občanská válka vyžadovala od velitelů tvůrčího, operativního způsobu myšlení, založeného na správné analýze zvláštností této války, vyžadovala pružnou taktiku, která by odpovídala charakteru Rudé armády.

VKS(b) se vyrovnala i s tímto odpovědným úkolem. Z jejich řad vyrostli velitelé nadaní a iniciativní. Prvními z nich byli Lenin a Stalin. Lenin nejenom uskutečňoval politicko-strategické vedení války, ale jako předseda sovětu obrany studoval a schvaloval plány operací a kontroloval jejich plnění. Stalin přímo vypracovával plány nejdůležitějších operací občanské války a osobně je řídil. Stalinovy vojenské zkušenosti a jeho tvůrčí práce

v oboru operačního umění jsou neocenitelným přínosem vojenské vědy nového typu, sovětské vojenské vědy. Lenin se Stalinem učili mladou Rudou armádu umění vítězit nad nepřítelem a bít nepřítele najisto.

Lenin vyžadoval od Rudé armády aktivní, ofensivní činnost, nezapomínal však při tom na nebezpečí rozvíjení úspěchů bez důkladného jejich zabezpečení. Ve svém rozkaze 23. února 1943 píše Stalin:

„Vojáci, velitelé i političtí pracovníci Rudé armády si musí dobře zapamatovat odkaz našeho učitele Lenina: „První věcí je nedat se unést úspěchem a nevypínat se, druhou věcí je zajistit vítězství a třetí — dorazit protivníka.“ Lenin učil, že ve válce na obranu vlasti nelze se spokojovat polovičatými opatřeními, s pouhým vytlačení nepřítele, ale že hlavním úkolem je zničit ho.

Problém, bez jehož řešení by nemohla zvítězit žádná armáda, byl problém týlu a i tento problém byl řešen Leninem. Lenin napsal: „Pro vedení války je nezbytný silný, dobře organizovaný týl.“ A sovětský týl byl vybudován v mocnou základnu a oporu vznikající Rudé armády.

Rudá armáda budovaná Leninem a Stalinem porazila v letech občanské války na hlavu armády 14 intervenčních států, kontrarevoluční vojska bílých generálů a bandy dobrodruhů stojících v žoldu imperialistických států. Lid SSSR i v letech mírového budování byl si vědom odkazu velkého Lenina a nedával se unášet vítězstvími a budoval svoji armádu v mohutný a ostrý nástroj obrany socialismu. A když armády fašistického Německa věrolomně napadly Sovětský svaz, povstal všechn sovětský lid a strhl fašistickým armádám gloriolu neporazitelnosti.

Lenin i Stalin úspěšně rozřešili strategické problémy války a mistrovsky dovedli řídit nejdůležitější válečné operace Rudé armády.

Ještě předtím, než se ujal Lenin přímého vedení občanské války, zabýval se řešením otázek ozbrojeného povstání a formuloval operační principy ofensivy, že je nutno dosíci převahy sil na rozhodném místě a v rozhodný čas, že je nutno jednat s co největší rozhodností a bez meškání a přejít bezpodmínečně k ofensivě, snažit se překvapit nepřítele, vystihnout okamžik, kdy jsou jeho vojska otřesena, využít ho a dobývat každodenně byt i malých úspěchů a tím udržovat neustálou morální převahu. To jsou principy, které položil do základů Rudé armády Lenin.

Lenin zemřel, jeho myšlenky však žijí a jeho odkaz byl vtělen do masového hrdinství sovětských vojáků, dělníků a rolníků. Velitelský sbor Sovětské armády se učil z Leninových děl a ovládl nejpokrokovější vojenskou vědu, rozvíjel ji v letech Velké vlastenecké války a rozvíjí ji i dnes, aby Sovětská armáda byla připravena splnit úkol, kdyby si anglo-americký imperialismus usmyslil napadnout Sovětský svaz.

Náš velitelský sbor si důkladně osvojuje nejpokrokovější vojenskou vědu založenou na ideologii marxismu-leninismu. Jsme nesmírně vděční naší komunistické straně, že se nám dostává do rukou vydáním Leninových spisů tak mocná zbraň — ideologická zbraň v složité mezinárodní situaci, kdy se anglo-američtí imperialisté dali na cestu agrese a snaží se všemožně rozpoutat novou světovou válku. Obráncům míru, vyzbrojeným stalinským programem boje za mír a bezpečnost národů se dostává v Leninových spisech zbraně proti kapitalistické ideologii, mysticismu, agnosticismu, rasismu, proti vykořisťování dělníků, proti nezaměstnanosti a proti válkám.

Při studiu sebraných spisů si uvědomujeme, jak těžce a za neustálé persekuce se dostávali ruští revolucionáři k jediné správné revoluční teorii. K tomu bylo třeba hrdinství, obětí, neuvěřitelné energie a zkoušení v praxi. Na nás je dnes, abychom tuto energii, tyto oběti a hrdinství přinášeli v boji jak proti vnitřnímu, tak vnějšímu třídnímu nepříteli.

